

FAUNAL REMAINS FROM „PIATRA CRAIVII” FORTRESS (CRICĂU COMMUNE, ALBA COUNTY). CAMPAIGN 2008

GEORGETA EL SUSI

Resturi de faună din fortificația de la “Piatra Craivii” (comuna Cricău, județul Alba). Din campania anului 2008 au fost analizate două eșantioane faunistice, din punctele “Terasa Bănuțului” și “La Stână”. Din prima locație au fost determinate 656 oase, repartizate porcinelor în proporție de 41,7 %, urmate de bovine cu 33,3 % și ovicaprine cu 19,9 %. Distribuția oaselor pe regiuni anatomice, în cazul suinelor indică un procent de 36,8 % elemente din scheletul craniului, 30,6 % din cel apendicular (centuri și extremități proximale ale membrilor - părțile cărnose), 14 % din extremități distale ale membrilor-părțile seci, fără carne și 18,6 % din coloană. Ca vârste de sacrificare, până la un an, s-a tăiat un procent de 36,8 %, între 1-2 ani 28,9 %, între 2-3 ani 34,2 %. De fapt există două vârful de tăiere, până la un an și în jur de 2-2,5 ani. Repartiția oaselor de vită pe regiuni scheletice indică un procent de 16,2 % elemente craniene, 22,1 % părți cărnose ale membrilor, 18,2 % părți seci ale membrilor și 43,5 % elemente din scheletul axial. Ca vârste de tăiere, până la 1,5 ani s-au sacrificat patru indivizi (33,3 %), între 1,5-2 ani un exemplar (8,3 %), între 2-3 ani, cinci indivizi (41,8 %), iar peste 5 ani, două animale (16,6 %). Evident, din rațiuni economice, în cazul mamiferelor de talie mare, în speță bovine, s-au sacrificat fie animale mature, cu randament economic diminuat, fie exemplare sub-adulte (masculi în primul rând). De la ovicaprine s-au determinat 92 oase, provenind de la 3 capre și 5 oi, restul de 7 exemplare nu au fost identificate ca specie. În privința vârstelor de tăiere se constată un procent de 50 % animale sacrificate până la 18 luni, cu un „vârf” al tăierilor sub 3 luni (cel mai probabil începutul primăverii); un alt “vârf” de tăiere, pe la 21-24 luni. Puținele dimensionări sugerează exemplare de talie mică și conformație gracilă, printre exemplarele femele identificându-se unul provenind de la un exemplar acornut. Proporția oaselor de mamifere vâdate este mică, înregistrându-se 5,1 % (pe resturi) și 9,7 % (pe NMI). S-au identificat oase de la cerb, căprior și mistreț.

Din punctul “La Stână” s-au determinat 56 oase, în procent majoritar aparținând vitelor (65,8 %), ovicaprinelor (18,4 %), porcinelor (8 %),

cabalinelor (2,6 %), canidelor (2,6%) și castorului (2,6 %). Proportia speciilor și raporturile interspecifice diferă major față de situația din sanctuar, în sensul prevalenței oaselor de vită, specie de bază sub raport alimentar și utilitar (mai ales) în epocă; în plus, apar ca elemente noi față de sanctuar calul și câinele. De fapt spectrul faunistic din locuință este cel tipic unei așezări, toate cele 5 mamifere domestice fiind prezente, chiar dacă eșantionul este mic. În cazul bovinelor s-a estimat o înălțime la greabăn de 101 cm (femelă); probabil în zona înaltă de la Piatra Craivii erau gospodărite un tip de bovine, de “munte” reduse ca înălțime, adaptate mediului respectiv. Ca și în primul caz, fauna sălbatică este ne semnificativă sub raport alimentar, vânarea castorului făcându-se pentru blană.